

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-568/13

**Azienda Ospedaliero-Universitaria di Careggi-Firenze
versus
Data Medical Service srl**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Consiglio di Stato)

Eelotsusetaotlus — Teenuste riigihankemenetlused — Direktiiv 92/50/EMÜ — Artikli 1 punkt c ja artikkel 37 — Direktiiv 2004/18/EÜ — Artikli 1 lõike 8 esimene lõik ja artikkel 55 — Mõiste „teenuseosutaja” ja „ettevõtja” — Avalik-õiguslik ülikooli haigla — Asutus, kes on juriidiline isik ning oma majandustegevuses ja organisatsiooniliselt sõltumatu — Peamiselt mittetulunduslik tegevus — Asutamisaktidest tulenev eesmärk osutada tervishoiuteenuseid — Võimalus pakkuda turul analoogseid teenuseid — Õigus osaleda riigihankemenetluses

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (viies koda), 18. detsember 2014

1. *Õigusaktide ühtlustamine — Teenuste riigihankemenetlused — Direktiiv 92/50 — Hankemenetlusest kõrvalejätmine — Siseriiklikud õigusnormid, mis näevad ette teatud teenuste osutamise riigihankemenetlusest sellise avalik-õigusliku haigla kõrvalejätmise, kellel on õigus pakkuda turul samu teenuseid — Lubamatus*

(Nõukogu direktiiv 92/50, artikli 1 punktid a ja c, ning artikli 26 lõige 2)

2. *Õigusaktide ühtlustamine — Teenuste riigihankemenetlused — Direktiiv 92/50 — Lepingute sõlmimine — Siseriiklikud õigusnormid, mis lubavad riigihankemenetluses osaleda avaliku sektori vahenditest rahastatavatel pakkujatel, mis võimaldab neil esitada pakkumusi väljaspool konkurentsi — Lubatavus — Tingimus — Hankija kohustus kontrollida pakkumuse ebaharilikult madalat maksumust — Ullatus — Arvesse võetavad asjaolud*

(Nõukogu direktiiv 92/50, artikkel 37)

1. Direktiivi 92/50, millega kooskõlastatakse riiklike teenuslepingute sõlmimise kord, artikli 1, punktiga c on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad avalik-õigusliku raviautuse osalemise riigihankemenetlustes tema avalik-õigusliku majandusüksuse staatuse tõttu, juhul kui sellel asutusel on õigus turul tegutseda vastavalt oma asutamise- ja põhikirjalistele eesmärkidele.

Nimelt ilmneb nii liidu õigusnormidest kui ka kohtupraktikast, et pakkumuse või taotluse võib esitada mis tahes isik või üksus, kes hanketeates loetletud tingimusi arvestades leiab, et on võimeline hankelepingut täitma kas isiklikult või allhanget kasutades, ning seda olenemata asjaomase isiku põhikirjast, sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslik isik, ja olenemata sellest, kas ta tegutseb turul järjepidevalt või üksnes aeg-ajalt. Vastavalt direktiivi 92/50 artikli 26 lõike 2 sõnastusele on liikmesriikidel küll võimalus otsustada, kas anda teatud majandustegevuses osalejate kategooriatele õigus osutada teatud teenuseid, või mitte ja nad võivad muu hulgas lubada või keelata sellistel üksustel turul tegutseda sõltuvalt sellest, kas kõnealune tegevus on kooskõlas nende üksuste asutamise- ja

põhikirjaliste eesmärkidega. Sellisel juhul ja niivõrd, kui neil üksustel on õigus turul teatud teenuseid pakkuda, ei või liikmesriigid sellegipoolest keelata neil üksustel osaleda sellistes riigihankemenetlustes, mis puudutavad samade teenuste osutamist. Selline keeld ei oleks kooskõlas direktiivi 92/50 artikli 1 punktide a ja c sätetega.

(vt punktid 35, 36, 38 ja resolutsiooni punkt 1)

2. Direktiivi 92/50, millega kooskõlastatakse riiklike teenuslepingute sõlmimise kord, sätteid ja eelkõige selle aluseks olevaid vaba konkurentsi, diskrimineerimiskeelu ja proportsionaalsuse üldpõhimõtteid tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis lubavad avalik-õiguslikel raviasutustel osaleda riigihankemenetlustes ja esitada tänu avalikest vahenditest rahastamisele selliseid pakkumusi, mida ükski nende konkurent teha ei saa. Nimetatud direktiivi artikli 37 kohase ebaharilikult madala maksumusega pakkumuse hindamisel võib hankija siiski võtta selle pakkumuse tagasilükkamise otsustamisel arvesse asjaolu, et seda asutust rahastatakse avalikest vahenditest.

Sellega seoses tuleb tõdeda, et teatud konkreetsetel juhtudel on hankijal kohustus – või vähemasti võimalus – võtta arvesse toetuste, täpsemalt asutamislepinguga vastuolus olevate toetuste olemasolu, selleks et vajaduse korral jätta hankemenetlusest kõrvale pakkujat, kes selliseid toetusi saab. Kuna direktiivi 92/50 artikkel 37 ei sisalda aga mõiste „ebaharilikult madala maksumusega pakkumus” määratlust, siis on liikmesriikide ja täpsemalt hankijate ülesanne kindlaks määrata nimetatud artikli tähenduses ebaharilikult madala maksumusega pakkumuse kõrvalekalde määra arvutusmeetod. Hankija võib selle hindamisel, kas pakkumuse maksumus on ebaharilikult madal, võtta ausa konkurentsi tagamiseks arvesse mitte üksnes direktiivi 92/50 artikli 37 lõikes 2 loetletud asjaolusid, vaid kõiki osutatavate teenuste puhul olulisi asjaolusid.

Pealegi võimaldab asjaolu, et asjaomasel avalik-õiguslikul asutusel on eraldi raamatupidamisarvestus turutingimustel teostatava tegevuse jaoks ja oma muude tegevuste jaoks, kontrollida, kas pakkumus on ebaharilikult madala maksumusega saadava riigiabi tõttu. Hankija ei saa siiski sellise eraldi raamatupidamisarvestuse puudumisest järeldada, et selline pakkumus on võimalik toetuse või asutamislepinguga vastuolus oleva riigiabi saamise tõttu.

(vt punktid 44, 45, 49–51 ja resolutsiooni punkt 2)